

ΓΙΟΡΤΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Κύπρος Χρυσάνθης

17 του Νοέμβρη 1973 (Χαράματα)

Το ποίημα δημοσιεύτηκε στον τόμο Αντιφασιστικά '67-'74 (1984) και αναφέρεται στην εξέγερση των φοιτητών στο Πολυτεχνείο, στις 17 Νοεμβρίου 1973, και στην καταστολή της από το δικτατορικό καθεστώς. Μεταφέρει την εικόνα που εμφανίζει ο χώρος γύρω από το Πολυτεχνείο λίγες ώρες ύστερα από την είσοδο των τανκς και την καταστολή της εξέγερσης, αλλά και τα συναισθήματα που γέννησε στους πολίτες η θυσία των νέων παιδιών.

Αφίσα του Γιώργου Βακιρτζή

Πέρα στην πλατιά λεωφόρο
με τα γυμνά δέντρα,
τα φυλλώματα,
προβάλλουν τώρα οι χώροι αδειανοί.
Λιγοστά είναι τα βήματα,
ξέπνοοι οι λογής ήχοι,
αραιοί.

Στάζει τ' αγιάζι μέσα μας.
Συχάζει η τυραγνοπατημένη πόλη,
η βουερή.

Πέρα απ' τη μακρινή λεωφόρο
με τα γυμνά δέντρα,
τα φυλλώματα,
πεθαίνει η νύχτα, η φονική.
Αλυχτούνε οι θεριεμένοι σκύλοι
στα περάσματα, όξω απ' τις κλειστές πόρτες,
καθώς στους τοίχους πληθαίνουν οι σκιές
κι απλώνονται τα γράμματα,
αιμάτινα, θαμπωτικά:
«για τον αγώνα και τη λευτεριά»
«για την πολύπαθη πατρίδα»!
Πίσω απ' τις μανταλωμένες πόρτες,
βαριανασαίνουν οι καρδιές
π' ανασηκώσαν τη μεγάλη μέρα!
Ω, Θε μου, κάμε πριν χαράξει
ν' αστράψουν οι ουρανοί,
χρυσό φως ολούθε ν' απλωθεί
κάμε, Μεγαλοδύναμε, να ξεχυθεί
ποτάμι ξέφρενο η πνοή,
να λυτρωθεί, η τυραγνοπατημένη πόλη!

*Το μελάνι φωνάζει. Η 17η Νοέμβρη 1973 στη
λογοτεχνία,
εισαγωγή-ανθολόγηση Η. Γκρης, Μεταίχιμο*

ΦΩΝΕΣ

Ακούω φωνές, πολλές φωνές
να βγαίνουν μ' ένα στόμα
δε στέκει ελεύθερη ψυχή
σε σκλαβωμένου σώμα.

Ακούω φωνές, πολλές φωνές
να 'ρχονται από πέρα.
τι να 'ναι άραγε; Καλό
ή θα 'ρθει άγια μέρα;

Ακούω φωνές, πολλές φωνές
τραγούδια πεθαμένων,
μανάδων κλάματα, λυγμοί,
παιάνες δοξασμένων.

Με τις δικές σας τις φωνές
σμίγουμε τις δικές μας.
Στη μνήμη μας το γέλιο σας
και σεις μες στις καρδιές μα

1050 Χιλιόκυκλοι

της Κωστούλας Μητροπούλου

"Εδώ Πολυτεχνείο, εδώ Πολυτεχνείο!"
Αυτή η φωνή που τρέμει στον αέρα,
δεν σου στείλει ένα μήνυμα μητέρα,
αυτή η φωνή δεν ήτανε του γιού σου,
ήταν φωνές χιλιάδες του λαού σου.

"Εδώ Πολυτεχνείο ,εδώ Πολυτεχνείο!"
Μιλάει ένα κορίτσι κι ένα αγόρι,
εκπέμπουνε τραγούδι μοιρολόι,
χίλιες πενήντα αντένες η λαχτάρα,
σε στόματα μανάδων η κατάρα.

Και τα κορίτσια και τ' αγόρια που μιλούσαν,
τρεις μέρες και τρεις νύχτες δεν μετρούσαν,
δοκίμαζαν τις λέξεις με αγωνία,
κι αλλάζανε ρυθμό στην ιστορία.

"Εδώ Πολυτεχνείο, εδώ Πολυτεχνείο!"
Γραμμένα μένουν τα ονόματα στο αρχείο,
δεν αναφέρονται οι νεκροί που είναι στο ψυγείο,
λένε πως είναι τέσσερις κι είναι εκατό οι μανάδες,
πρώτα σκοτώθηκε η φωνή και σώπασαν χιλιάδες.

Θούριος

της Δώρας Μοάτσου - Βάρναλη

Κανόνια, πολυβόλα
θανάσιμος χορός!
Μα εμείς τα παληκάρια
τραβάμε πάντα εμπρός!

Να σαρώσουμε τυράννους
και προδότες του λαού,
από ράχες και λαγκάδια
κατεβαίνουμε , παντού.

Για να λάμψει πάλι ο ήλιος.
Δίκιο , αλήθεια , λευτεριά.
Δίχως τον ξένο τον αφέντη και
δίχως ντόπιο τύραννο ξανά!

Ύμνος στα παιδιά του πολυτεχνείου

άγνωστου ποιητή

Σε σας αδέρφια μου εμείς
χρωστάμε τη ζωή μας,
το αίμα μας, το σώμα μας
την ύστερη πνοή.

Ζητήσατε κάτι κακό;
Δόξες ή μεγαλεία;
'Όχι ! Ζητήσατε απλά
λίγη ελευθερία.

Η λευτεριά στους Έλληνες
είν' όλη η ζωή τους
κι όταν τη χάσουν
δίνουνε το αίμα, την πνοή τους.

Κοιμηθείτε αδέρφια

του Τάσου Λειβαδίτη

(απόσπασμα απ' το συντροφικό τραγούδι")

Κοιμηθείτε, αδέρφια.
Σ' όποιο χώμα κι αν πέσατε
θ' ακούτε τώρα τα πλατιά βήματα των συντρόφων σας
που προχωράνε σ' όλη τη γη
θ' ακούτε να τραγουδάνε τα πελώρια τραγούδια που 'χατε
κάποτε κι εσείς τραγουδήσει
που οι ήχοι τους ανεβαίνουν και κατεβαίνουν και πηγαίνουν
κι έρχονται
σαν τις μεγάλες αναπνοές του ανέμου πάνω από απέραντα
χωράφια με στάχια.
Θα τ'ακούτε, σαν καταιγίδα τώρα, να τραγουδιώνται απ'
όλους τους λαούς μαζί.
Και με τα δυνατά σας χέρια μες απ'το χώμα.
Θα υποβαστάζετε τον κόσμο.....

Μικρός τύμβος (17 Νοεμβρίου 1973)

Νικηφόρος Βρεττάκος

Δίχως τουφέκι και σπαθί, με το ήλιο στο μέτωπο,
υπήρξατε ήρωες και ποιητές μαζί. Είστε το Ποίημα.
Απλώνοντας το χέρι μου δεν φτάνει ως εκεί
που ωραία λουλούδια τις μορφές σας
Λιτανεύει ο αέρας της αρετής. Ω παιδιά μου,
Μπροστά σ' αυτό το ποίημα μετράει μόνο η σιωπή.